

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

Bd. Regele Ferdinand No. 5.
(Tipografia L o v r o v & Co.)

A R A D.

Redacția din ORADEA:
Strada Academiei No. 8.Redacția pentru Banat: TIMIȘOARA,
Hotel „Ferdinand” camerele Nr. 21 și 22.

DIRECTOR:

CONST. I. ȘTEFĂNESCU

Apare zilnic la orele 3 după amiază

Note zilnice

Din programul edilitar, ne scris, ne tipărit și ne pus în ramă, al actualei comisii interimare a municipiului Timișoara, d. profesor Augustin Coman, președintele comisiei a binevoit să ne împărțască și nouă deunăzi, câteva puncte, dintre cari unul, în înțelegerea noastră, merită o deosebită atențiune.

Anume, președintele comisiei interimare ne-a spus că a hotărât, într'una din ședințele comisiei, ca toate tablitele cari indică numele străzilor din Timișoara, să fie înlocuite cu altele noi, scrise cu litere albe pe fond albastru, pentru ca să fie mai vizibile. La fel se va proceda și cu tablitele care indică numărul caselor. Și astfel vor fi înlocuite toate tablitele cu inscripții ungurești, cari astăzi, după 15 ani dela Unire, nu-și mai au nici locul nici rostul într'un oraș românesc cum e Timișoara. În plus, d. profesor A. Coman ne-a mai dat și unele relațiuni în legătură cu scopul urmărit prin această înlocuire a tablitelor cu numele străzilor și numerele caselor.

Tablitele cu numele străzilor vor fi așezate la loc vizibil de ambele părți al capetelor străzilor, și vor fi de format mare, dreptunghiular, pe care se va inscrie în afară de numele străzii, — care de obicei poartă numele unei personalități, localități, provincii sau eveniment istoric, — și o mică inscripție în care cetățenii să poată citi însemnătatea numelui ce-l poartă fiecare stradă, făcând astfel, indirect, și un act de educație cetățenească. Iar tablitele cu numerele caselor, vor purta, sub număr, și numele străzii și al cartierului respectiv, pentru ca locuitorii și vizitatorii orașului să nu fie siliți, pentru a cunoaște numele străzii, să meargă până la unul din capetele ei, să-l citească pe tablitele respective. Astfel, oricine să se poată orienta, din orice punct al orașului s'ar afla, fără să fie nevoit să acosteze călătorii de pe stradă pentru a cere relațiuni.

Această hotărâre a comisiei interimare a municipiului Timișoara, care în curând va deveni fapt împlinit, merită toată lauda, nu numai pentru că în felul acesta se va face și puțină operă românească, care într'o mică măsură va îndispuce presa minoritară din slujba irendentei maghiare dela Budapesta, ci și prin faptul că ea (hotărârea) deservește în acelaș timp și interesele concetățenilor noștri minoritari.

Inchipuiți-vă că una din arterele principale ale Timișoarei, poartă un nume străin, cum ar fi pe pildă, Telbis, care numai românesc nu este. Un cetățean, un tânăr venit dela sat și stabilit aici, trecând de mai multe ori prin acea stradă și intrigat că în România Mare se mai tolerează un nume ungueresc pentru una din străzile Timișoarei, îi va veni în minte ideea, s-a înălțat într'o noapte, așa cum au mai făcut unii, în primăvara anului trecut, în cartierul Ronaț, fiind îndemnat să facă gestul, de simțul lui

de român, de văpaia aceea naționalistă, cu care a plecat cu ea în suflet și în inimă, dela sat, de acolo de unde se plămădesc adevărații români, cu simțul național dezvoltat într'o mai largă măsură decât la orășeni.

În astfel de cazuri, primii cari ar iniția gestul, vom fi noi, românii, înaintea minoritarilor.

Dar așa, — cum a hotărât comisia interimară, — sub numele ungueresc al străzii, Telbis, va sta scris, că Telbis a fost timp de 30 de ani neîntrerupți primar al Timișoarei, și că în bună parte orașul a ajuns la dezvoltarea de azi datorită munci depusă de fostul primar unguer (de origină șvab, maghiarizat), acelaș tânăr, își va ridica respectuos pălăria în fața numelui aceluia, care, deși stră inde neamul nostru și, poate, cu simțăminte ostile nouă, în vremea lui, a făcut totuși ceva pentru prosperarea și dezvoltarea Timișoarei în veci românească.

Pentru că trebuie să se știe un lucru, că românul nu-i răzbnător, nu-i negru la suflet, — simțămintele lui nobile, adânc săpate în suflet, nu-i îngăduie să fie așa. El știe să respecte convingerile altora și chiar pe ale adversarilor minoritari din propria lui țară, însă — însă știe să și pretindă dela aceștia, acelaș lucru: respect față de hotărârile luate de el, în țara lui.

De aceea noi, în ultimă analiză a hotărârei comisiei interimare a municipiului Timișoara, credem că și concetățenii noștri minoritari, sunt mulțumiți de această hotărâre, care, mai curând sau mai târziu, trebuia totuși, să se ia. Nici nu se putea altfel.

Ne rămâne să așteptăm, deci, împlinirea ei. L. B. V.

*

Dr. Teodor Mihali

Sufletul întotdeauna vibrant al Ardealului își cerne doliul profund deasupra mormântului doctorului Teodor Mihali, ultimul supraviețuitor din invincibila falangă a memorandiștilor, înscrisi cu nume de legendă în istoria desrobirii noastre.

La implacabila chemare a destinului, s'a prăbușit în eternitatea morții o stâncă de granit, încrustată de asprile luptelor îndârjite contra unui dușman tiran, hărăzit de providență a fi purtătorul unor blestamate vestigii de opresiune, într'o epocă de fatale emancipațiuni politice.

Moartea seniorului Teodor Mihali, fost președinte al grupului parlamentarilor naționalităților din Ungaria, așează o lespede de țărână din sfânta glie a Ardealului peste osemintele unuia dintre marii luptători ai eliberării acestei provincii, luptători căliți în lungile frământări care au precedat marele eveniment al unirii dela 1918.

Procesul memorandumului, în care a fost implicat și ilustrul decedat, a însemnat ultima poticnire a stăpânirii ungare în fața inevitabilului desnodământ al istoriei, impus de legile dinamice ale vitalității neamului românesc.

Din nobila galerie a acestor cruciați ai revendicărilor noastre etnice, din această frescă de mari vizionari și străluciți luminători, a făcut parte și Teodor

Mihali, acuzat de crimă contra șubredei orânduirii geografice a Ungariei, națiune încorsetată în cele mai spolitoare concepții de etică socială. Alături de ceilalți mari negatori ai unei dominații nedrepte, marele dispărut a suferit o glorioasă osândă pentru dragostea de neam, al cărui sânge nealterat îi pulsa în inimă.

A fost ultimul dintre cei condamnați rămași printre noi, ultimul far înfipt pe altarul de aur al Transilvaniei eliberate, chemat să ne vestească marelui capitol din procesul cu marele dușman și să ne transmită amintirea sentinței care li s'a rostit atunci, pentru că și-au afirmat numele de români și drepturile cari ni-se cuveniau. Ultimul care ne mai aducea în atmosfera de azi un suflu de speranțe noi, sublime ca și acelea toarse în vremea când idealul nostru național nu era decât visat.

Cu stingerea lui Teodor Mihali, închidem porțile domnești ale unui cimitir, tezaur neprețuit cu moaște sacro-sancte, care — alături de celelalte cimitire — va răscoli sufletul urmașilor noștri, amintindu-le și învățându-i să-și iubească neamul așa cum și l-au iubit precursorii.

La acest sfârșit de poveste, crucea așezată pe cripta rece a lui Teodor Mihali, întregeste simbolul unor credințe de care au fost anamați luptătorii Ar-

dealului din generația ce a dat asaltul decisiv puterii maghiare.

A ne adânci gândurile în misterele acestor credințe, înseamnă a deveni și mai conștienți de misiunea care ne poruncește a păstra neștirbit patrimoniul moștenit.

Inchinându-ne în fața marelui mort, cuvintele de mai sus ne sunt singura consolare în fața momentului și chează unică a inviolabilității testamentului încredințat de martirii duși pe vecie ai românismului. Ion I. Pogana

Kemal Pașa va vizita Bucureștii

O știre din Istanbul anunță că Kemal Pașa, președintele republicii turcești, va vizita Atena, Sofia și Bucureștii, spre a reîntoarce vizita ministrului nostru de externe N. Titulescu. Vizitele lui Kemal Pașa, cari vor avea loc prin luna Februarie, sunt în legătură cu pactul balcanic.

O căsătorie princiară la München

Ieri au avut loc la München căsătoria contelui Karl Theodor de Jettenbach cu prințesa Elisabeta a Greciei. Au luat parte la ceremonie patruzeci de persoane, principi și principese între cari și kronprințul Bavariei Ruprecht.

A fost reprezentat și exkaterul Wilhelm. Din familia principesei au participat exregele George al Greciei cu sultă, prințul Nicolae al Greciei cu familia, prințul Paul al Jugoslaviei.

Principesa Elisabeta este fiica prințului Nicolae al Greciei (fratele defunctului rege Constantin) și fiica principesei Elena născută Orelsd a Rusiei.

Scrisori către învățători

de Dr. Grigorie Comșa Episcopul Aradului
— Scrisoarea a treia —

Educația morală

Cu cât stau mai mult de vorbă cu voi cu atât menirea voastră îmi apare mai măreață și mai nobilă. Căci ce ocupație poate fi mai nobilă pentru om decât aceea de a desvolta armonios facultățile copilului și a-l pregăti pentru o viață cât mai apropiată de perfecțiune, de a trăi cât mai moral?

Marele pedagog Herbart, ocupându-se de idealul educației, spune că hotărât acest ideal trebuie să fie moral, deoarece omul ideal este acela, care se supune ideilor morale în toată activitatea sa.

Pentru ca educațiunea să-și ajungă scopul nu este suficient a se forma caracterul și energia cuiva, căci energic și consecvent poate fi și un criminal. De aceea Herbart stabilește idealul educației prin cuvîn-

tele: „Tăria de caracter a moralității sau caracter energic și moral este scopul educației” (prelegeri pedagogice § 141).

Învățătura, sau forța intelectuală, joacă un mare rol în dezvoltarea forței morale. Cu toate acestea se întâmplă ca moralitatea să nu însoțească știința și nici chiar geniul.

„Moralmente vorbind”, spune Blackie, „Napoleon I trăi și muri sărac și mic. Era ușor lui Byron de a fi un mare poet, dar a obișnui spiritul său nedisciplinat, a îndulci dispoziția sa posomorită și supărătoare, a învăța să se poarte ca o ființă rațională, îi era greu. Prin urmare viața sa cu toate strălucirile sale de mărire sublimă, n'a fost în realitate decât o teribilă cădere”.

Cu toții trebuie să fim con-

vinși că moralitatea este prima trebuință a societății. Iată ce zice în această privință Vessiot în lucrarea sa: „De l'Education a l'ecole”, Paris 1885 p. 13:

„Se poate încă plâsnu o societate compusă din oameni morali (onești) fără cultură, dar nu se poate plâsnu o societate formată din oameni instruiți fără moralitate”.

Autorii programei analitice din Franța în 1882 spuneau: „La școala primară mai ales nu este o știință, este o artă, arta de a inclina voința către bine!” Iar Paul Janet în raportul său din acelaș an către consiliul permanent zice: „Încoronarea naturală a instrucțiunii morale la școala primară va fi cunoașterea lui Dumnezeu. Se va arăta copiilor că viața are un scop înalt, că oamenii nu sunt făcuți la întâmplare, că un gând înțelept veghiază asupra întregii lumi și că un ochiu veghetor pătrunde în toate conștiințele. Îi vom face pe copii să priceapă că ori-

ce faptă bună este împlinirea voinței providenței. Cine lucrează, se roagă, — zice un proverb francez. O viață care face eforturi pentru a se păstra curată și virtuoasă este o continuă rugăciune. (Paul Janet, raport către Consiliul permanent, 20 Iunie 1882).

Amintindu-vă toate acestea nu vreau, iubiiții mei, să vă împovărez cu sarcini în afară de chemarea voastră, dar mi se pare că unii au înțeles-greșit diviziunea muncii când învățământul religios s'a trecut pe seama preoților. Da, preotul este chemat să predea religioasă pozitivă, învățătura bisericii pe care o reprezintă, dar prin aceasta nu s'a răpit școalei tocmai scopul ei: educația morală. Astăzi suntem prea mult inclinați a ne închi-de în datoria profesională de a fi numai un învățător de istorie sau matematici, sau de a ne mărgini numai la jocul pri-

(Continuare în pag. 11-a)

SPORT

Când Enekes boxeurul „campion mondial” face numai exhibiții

— Scandaloasa gală de box de aseară —

După o reclamă fantastică de aproape o lună, a avut loc aseară „gală de box” aranjată de macabeii arădani grupați în jurul societății sportive „Hakoah”, la care urmau să boxeze reprezentanții Budapestei contra Timișoarei și Aradului.

Programul anunțat era următorul:

1. Farkas (Budapesta)—Krausz (Arad).

2. Nagy (Budapesta)—Lungu (Timișoara).

3. Erös (Budapesta)—Simon (Arad).

4. Enekes (Budapesta)—Ghilice II (Timișoara); Savici (Timișoara)—Mnerie (Arad).

În urma reclamei făcută acestei „gale”, spectatorii au luat cassa cu asalt; cu toate că prețurile erau fantastice. (70 lei cel mai ieftin bilet!)

După obținerea biletului, cu chiu cu vai, spectatorul a putut pătrunde în sală. Aci a fost nevoit să aștepte o jumătate de oră până la prima ridicare a cortinei.

„Gală de exhibiții”

Înainte de începerea matchurilor așteptate, d. dr. Salamon, președintele macabeilor arădani, a anunțat matchuri-exhibiții: fără timișoreni.

Ultimele cuvinte ale d-rului Salamon au fost acoperite de fluerăturile spectatorilor cari pretindeau matchuri nu exhibiții.

În urmă s'a aflat că amatorii-campioni ai Ungariei, n'au voit să boxeze cu timișoreni, — mai ales cu Lungu și Ghilice II, — din cauza...

În exhibiția deschidere Enekes, campion mondial, — dar învins de doi bucureșteni, la Timișoara și Cluj. — nu arată nimic în fața lui Simon (Arad). Exhibiția a decurs câteva minute, bineînțeles „cronometrate”!

În tot timpul exhibiției publice cerea pe timișoreanul Ghilice II, care fusese desemnat de adversar al lui Enekes.

A urmat apoi a doua exhibiție, în care ungurul Sallay l-a făcut „una cu pământul” pe molatecul arădan Zombory.

Krausz, „șapal ispășitor”

Din lipsă de oameni, — timișoreni s'ateau echipați lângă ring, — Krausz (Arad) a fost nevoit să susțină două exhibiții, de două reprize a 2 minute una, cu greii maghiari Farkas și Nagy. Și bietul arădan a tăcut și a „incasat” timp de opt minute.

După chinul lui Krausz, campionul „mondial” Enekes a voit să arate o lecție de gimnastică a boxului, dar s'a încurcat rău, ...poate din cauza șomolului infernal făcut de spectatori; cari îi cereau să boxeze cu Ghilice, nu să facă „lecții”.

„Gala” se închide cu dr. Pécsi, care ridică 121 kgr. și o nouă exhibiție de box între Enekes și Sallay.

Printre perdele „oficialii” anunță sfârșitul; iar sute de voci din public strigă: „Vissza a pénz”. (Înapoi cu banii)

Stadiul Român învingător în Franța

În primul match susținut în Franța, echipa de rugby a Stadiului Român din București a dispus de Rugby Club Nantes tocmai cu 17:0.

Informațiuni sportive

La 1 Iulie vor avea loc la Brașov concursurile feminine de atletism între România și Ungaria.

Este foarte probabil că puternica formație de hockey pe gheață Telefon Club din București, odată cu campionatele mondiale cari vor avea loc la Milano în decursul lunii Februarie, să și achiziționeze un antrenor canadian.

C. Șirianu

La frizeria

Mester

Arad, Cal. Bănatului

Ras . . . . . 8 lei
Tuns și ras . . . 15 lei

Pentru transportul vinului

Direcțiunea viticulturii, fiind sesizată de mai mulți podgoreni că întâmpină greutăți la obținerea vagoanelor pentru transportul vinurilor, a intervenit la direcțiunea generală a C.F.R., care prin adresa no. 144704.933, face cunoscut că a luat măsuri pentru a se trimite în stațiunile din regiunile viticole vagoane goale, cari să fie puse la dispoziție fără întârziere.

Deasemenea s'a aprobat ca transporturile de vin, destinat pentru distilare, adresat fabricilor de spirt, să se taxeze în intervalul dela 1 Ianuarie 1934 până la 31 Iunie 1934, după tariful ordinar X, ceea ce constituie o reducere 40 la sută asupra tarifului obișnuit.

**Manecure
Ondolare
Tuns de dame
Spălat de păr**

Lei 10

la Pirosky Arad, strada Matei Corvin 2

Serviciu și personal de primul rang. Pentru domni prețuri efitne

Farmacii de serviciu Arad

Omescu: Bul. Reg. Maria.
Angel: Pața Catedralei.
Kestenbaum: Spitalul de copii.

Teatrul Orășenesc Arad

Luni, 15 Ianuarie
TURNEUL

GEORGE VRACA

Sex-Appeal

Marea comedie a dragostei
de A. P. ANTONIE
8 tablouri

În frunte cu: Maria Mohor, George Vraca, L. Dumbravă, R. Presano, Ion Manu, Victor I. Popa, P. Nove, I. Dragomirescu

Duminică, 14 Ianuarie la Timișoara
Marți, 16 Ian. la Sătmar
Miercuri, 17 Ian. la Oradea

ceperii. Însă de titlul de învățător se ține și a primit dela increderea părinților o sarcină mult mai prea sus: învățătorul este potrivit rangului său educatorul tinerii generații.

Dar chiar prin natura funcțiilor voastre, prin acțiunea neîncetată asupra sufletului copiilor încredințați vouă aveți o responsabilitate mai înaltă.

Voi influențați nu numai prin lecții de morală deadreptul, ci prin spiritul ce emană din tot învățământul vostru; voi influențați prin exemplul vostru în îndrumarea morală a elevilor voștri.

Noi cerem cu tărie pentru învățătorii mireni titlul de educatori și moralisti. Pentru a îndeplini acest rol mare nu este nevoie să se poarte exclusiv haina de preot: ajunge să fii om, un om cinstit.

Voi sunteți pe marele teren nobil al învățământului unde se predică adevărul, dreptatea, caritatea, îngăduirea, supunerea față de autoritate etc...

„Dacă vrem, spune Marion¹, ca copilul să se obișnuiască să nu facă nimica fără a se întreba ce e rău și ce e bine în fiecare caz dat, trebuie neapă-

¹ L' Education progressive vol. 1. p. 392.

rat să-i dăm cu adevărat un învățământ moral”.

„Există, zice Janet în acelaș raport citat mai sus, un prim mijloc de educație morală care se amestecă în tot învățământul, în toate studiile copilului și chiar în toate acțiunile vieții lui. Se poate învăța morală prin citire, prin scriere, prin gramatică, prin istorie și chiar prin științe. Vom învăța pe copii să citească în cărți bune ce vor conține mici lecțiuni de morală; îi vom pune să scrie având ca modele maxime și idei, ce vor rămâne în memoria lor; le putem dicta bucăți din scrieri religioase-morale; istoria este la fiecare pas o școală de morală. Chiar prin aritmetică se pot imprima principii morale, de ex. din regula dobânzii se poate scoate următorul sfat pentru viață: nu trebuie să ne împrumutăm, sau dacă ne împrumutăm, atunci trebuie să plătim. Morală se amestecă și în faptele copilului, în toate ceasurile zilei, la joc și la recreație chiar, iar învățătorul în fiecare clipă trebuie să-i învețe curățenia, bunăcuviința, supunerea, munca, spiritul de pace și de unire. Din acest punct de vedere, școala este întreagă prin ea însăși o

școală de instrucție morală”.

Herbart, — care a avut un fizic debil, — în principiile sale pedagogice asupra educației fizice, îndeamnă la cultivarea forțelor trupesti tot din motive de morală, zicând că numai când omul se bucură de un fizic sănătos și energic poate să îndeplinească și preceptele morale cari sunt legate de acțiune de voință împreunate cu forța fizică cum este ducerea pe la casele bolnavilor, salvarea celor în primejdie de inec sau foc.

În anul 1881 inspectorii generali în Franța se plâneau că „Educația nu era pusă pe programul învățământului primar”. Aceasta nu va fi niciodată, căci dacă educația este scopul principal al instrucțiunii, nu este totuși o materie de program. Educația morală este un lucru obștesc și gingaș ce nu poate fi închis în marginile unui curs și ale unui învățământ tehnic. Cu totul altfel este cu morală ca studiu care trebuie învățat aparte ca cea ma înaltă dintre toate științele.

Dacă acum, după toate cele ce v'am spus cu privire la educația morală, ne gândim că copilul învață mai mult cu inima decât cu capul, și dacă ne

aducem aminte că copilul este un mic actor, un imitator al celor mari, cât de ușoară ar fi munca voastră a învățătorilor și preoților, dacă societatea de azi ar fi mai bună!

Tocmai pentru aceea trebuie să ne strângem rândurile și să ferim conștiințele curate și nevinoate ale tinerelor vlăstare de a apuca pe calea greșită a desechilibrului sufletesc de azi, ca să nu ne facem vinovați în fața lui Dumnezeu prin nepăsarea noastră.

Morală creștină este atitudine pe care a luat-o mântuitorul față de întreaga viață omenească. Această atitudine se impune și vouă astăzi și pe aceasta trebuie să o imprimați și copiilor.

Copiii trebuie învățați în tot timpul cât sunt în școală, datorită lor către familie, patrie, către semenii lor, către ei însăși și către Dumnezeu.

Simțirea copilului este deja foarte vie, atunci când priceperea sa abea se deșteaptă. Pe cât s'ar pierde timp învățându-l atunci precepte generale, pe atât s'ar face un lucru folositor, dacă ne silim să-i atingem inima, să-i dăm iubire, înflăcărare pentru mai bine.

Nu există metodă mai bună

pentru a deveni bun, și poate pentru a deveni mare, decât a trăi din vreme în relațiuni cu oamenii mari și buni. Și unde pot găsi copiii acest mediu asiăzi, decât în biserică? Acolo privind mobilele și sfințitele galerii ale sfinților și marilor virtuoși, copiii se vor simți atâțați spre bine și rușinați de a comite o josnicie sub privirile acestei armate de martiri.

Cunoașteți puterea de imaginație a copiilor și setea lor după povestiri minunate. Povestii-le viața Mântuitorului și toate istorioarele biblice căci în vrăsta la care-i aveți în mâinile voastre puteți sădi pe Hristos în sufletul lor pentru totdeauna.

Duceți-vă cu ei la biserică în Dumineci și sărbători, dați-le lecturi morale, reinviați învățământul educativ și atunci veți da, cu mai multă ușurință, buni cetățeni ai țării, buni patrii ai familiilor, buni fii ai bisericii, adevărați oameni temători de Dumnezeu și demni urmașorii ai învățătorilor lui Hristos.

Numai astfel lucrând școala își va atinge scopul de a forma caractere energice și morale.

Bine v'ați început anul-nou

dacă cumpărările v'ați făcut la

» GOLDHAUS «

Lichidare totală autorizată

TIMIȘOARA | ARAD

Piața Unirii No. 7 | Bdul Reg. Ferd. 11

Primăria Municipiului Arad. Serviciul Veterinar.

No. 132 | 1934.

Publicațiune

Noi, Primarul Municipiului Arad,

Având în vedere că din nou s'au constatat cinci cazuri de turbare la câini în 4 curți din orașul Arad, iar doi câini vagonzi au mușcat patru persoane care au fost nevoite a pleca de urgență pentru tratare la Institutul Pasteur din Cluj.

Considerând că trei cazuri de turbare au fost confirmate și de Laboratorul de microbiologie veterinară.

Pentru combaterea acestei boli ordonăm prelungirea carantinei câinilor pe întreg teritoriul municipiului Arad, dela 1 Ianuarie până la 31 Martie 1934.

Conform dispozițiilor legii de poliție sanitară veterinară și a ordinului Ministerului Agriculturii, Direcțiunea Zootehnică Nr. 90770 | 1933, toți câinii din orașul Arad se vor ține legați în curți în tot timpul zilei, iar cei conduși pe stradă de proprietarii lor, vor fi prevăzuți cu botniță și legați cu lanțșor.

Orice câine ce va fi găsit vagabondând pe străzi, se va prinde și extermina în conformitate cu dispozițiunile art. 55 din legea de poliție sanitară veterinară și art. 146 din regulamentul acestei legi, sau vor fi otrăviți de agenții primăriei cu hapuri ce conțin strichnină.

Numai aceia dintre câinii mușcați de câini turbați vor fi revaccinați de serviciul veterinar și lăsați în viață cari au fost deja vaccinați antirabic în ultimele 6 luni; ceilalți vor fi imediat uciși.

În cazul când dispozițiunile de până acum nu vor fi respectate întocmai, în interesul obștesc.

primăria va face obligatorie vaccinarea tuturor câinilor de pe cuprinsul Municipiului, pe speșele proprietarilor respectivi.

Proprietarii de câini, cari nu se vor conforma acestor dispozițiuni, se vor considera contravenienți, și dați judecării pentru a li se aplica amenzele cuvenite.

Arad, la 10 Ianuarie 1934.

Primar:

(ss) Al. Constantinescu

Noile lungimi de undă ale posturilor europene de Radio

În urma conferinței dela Luzern, stațiunile Europei de emisiune radiofonică, își vor schimba aproape toate lungimile de undă.

Astfel stațiunea românească dela Otopeni (București) în loc de 394 m. cât avea înainte va emite programul pe o nouă undă de 212,6 metri. Noua stațiune de la Brașov va emite pe a undă de o lungime de 1875 metri.

Stațiunile străine vor emite programul pe următoarele lungimi de undă: Viena, 506.8 m; Praga, 420 m; Belgrad, 437 m; Roma, 420 m; Mühlacker, 522.6 m; Palermo, 531 m; etc.

ABONAMENTE:

Lei 500 pe an, 275 pe 6 luni, 150 pe 3 luni.

Pentru bănci, cafenele, industrii, toate instituțiile particulare și administrațiile publice: lei 1000 anual, 600 pe 6 luni, 300 pe 3 luni, în străinătate: 2000 lei anual.

Locul de întâlnire a publicului românesc e la

Caffée-Restaurantul CENTRAL de sub conducerea lui IOSIF PFERSCHY
Intrarea prin strada Alecsandri
Meniu după listă: 20 lei — Bucătărie specială — Vinuri de Podgorie — Bridge și rummy

Din lungul graniței

— Știri, fapte, oameni —

Arad

In urma unui furt tatăl îl reclamă pe fiul său nevinovat. — Locuitorul Vasile Ruja din comuna Șumand a reclamat postul de jandarmi că i-s-au furat diferite cantități de grâu, făină, fasole, porumb, miere, păsări și altele.

Intrucât bănuia că de toate acestea n'ar fi strein fiul său Ștefan împreună cu Petru Suchina, Teodor Bătrân și Gheorghe Ursu, toți aceștia au fost arestați. Făcându-se percheziție, s'au găsit la domiciliul acestora pasările și făina.

Totodată s'a dovedit că Ștefan Ruja fiul păgubașului n'a avut nici o legătură cu banda, din care cauză a fost pus în libertate.

Ceilalți hoți au fost înaintați parchetului.

Ostradă I. G. Duca. — Primăria municipiului nostru în frunte cu primarul dr. Ion Ursu, a hotărât să dea unei străzi a orașului, numele mareșului dispărut I. G. Duca.

După toate probabilitățile numele de I. G. Duca îl va purta actuala stradă a Consistoriului sau str. Bucur.

Furturi. — Poliția i-a arestat pe Dumitru Crăciun de 19 și Gheorghe Nădăban de 26 ani, ambii din Arad str. Șezătoarei, pentru că au furat două pachete de manufactură din căruța lui Mihai Ștefan din Semeac.

— Dela fabrica de textile din localitate s'au furat mai multe obiecte, din care cauză poliția făcând cercetări, i-a arestat pe lucrătorii Martin Maurer din cartierul Șega și Gligor Viragos din str. Poetului.

Arestarea unei moașe. — In urma denunțului lui Ludvig Almási din str. Numa Pompiliu 31, poliția a arestat o pe moașă M. Deheleanu din str. Oituz 75. care i-a provocat nevastă acestuia un avort in urma căruia, starea sănătății i-s'a agravat în mod simțitor.

Timișoara

Nouile prețuri la carne. — Luând în considerare memoriul înaintat la primărie de către măcelarii timișoreni, prin care au cerut majorarea prețurilor cărnii, comisia interimară a municipiului nostru a fixat aceste prețuri după cum urmează: carnea de vită, prețul a rămas neschimbat la 17 și 12 lei Kgr., carnea de porc, s'a scumpit cu un leu 26 lei Kgr.; carmanal 30 lei Kgr. Cum însă din vechea obișnuință, măcelarii nu respectă prețurile fixate de primărie, comisia interimară a mai dispus și o severă supraveghere anunțând severe pedepse pentru delict venți.

Garderoba dela cinematografele comunale. — O

altă hotărâre demnă de toată lauda, a comisiei interimare, e că a reziliat contractul existent între primărie și arendatorul garderobelor cinematografelor comunale. Garderobe vor fi conduse de angajații primăriei iar pentru hainele depuse de spectatori cinematografelor, nu se va mai încasa nici un fel de taxă. Aceste măsuri au fost luate în vederea evitării depunerii hainele pe scaunela vecine în sala de spectacol.

Didactice. — Inspectorul șef al învățământului secundar d. Sabin Evuțian, inspectorii școlari d-nii Ion Cioată și L. Ciobanu, și revizorul școlar al județului d. Ilieșcu, au fost convocați la București la ministerul Instrucțiunii, pentru a fi puși în curent cu noile directive și dispozițiuni în ce privește învățământul în general.

Călătoria prefectului. — D. dr. D. Nistor, prefectul județului nostru a plecat la București. Din cercurile guvernamentale s'a lansat svoul că această călătorie ar fi în legătură cu dizolvarea consiliului județean și numirea unei comisii interimare la județ. Inregistrăm svoul sub rezerva confirmării de cei competenți.

Furturi. — Directorul școlar d. Gh. Ioanovici din cartierul Fabrică, intrigat că în fiecare zi i-se fură lemnele dela școală, a pus servitorul de pază. Din prima noapte acesta a prins pe Svetozar Bucovici din Piața Petre Maior, furând lemne. Cazul s'a reclamat poliției.

— Indivizi necunoscuți i-au furat lui Iacob Sakanek din str. Gl. Foch 21, suma de 5000 de lei, în momentul când acesta voia să-și plătească impozitul la percepția III a. Poliția face cercetări, acesta nefiind primul caz de furt de buzunare în localurile percepțiilor timișorene.

Arestarea unui urmărit. — Poliția Timișoreană a reușit să-i dea de urmă și să-l prindă pe individul Emerich Szato, urmărit de multă vreme de tribunalul local. Urmăritul a fost înaintat sub escorta forului judiciar.

Perchiziție. — Dna Elena Iași din strada Leului 6, fiind bănuită că ascunde în locuința sa arme de foc, i-s'a făcut o perchiziție domiciliară. Rezultatul a fost cel așteptat. La domiciliul numitei s'au găsit 6 revolve (3 automate și 3 cu butoiaș) și 16 cartușe. Perchiziționata declară că aceste arme au fost aduse de fca sa Elena, bănuită mai demult ca fiind „puțin” comunistă.

Complcii falsificatorilor de dinari. — La cererea chesturii de poliție din Cluj, complicități falsificatorilor de dinari prinși la Cluj, indivizii Alex. Kiss și Iosif Cservenco din Timișoara, au fost înaintați pentru confruntare cu falsificatorii din Capitala Ardealului.

Orade

Achitarea unor funcționari bănuți de delapidare. — Curtea de Apel secția II-a a judecat ieri procesul funcționarilor Ioan Zănescu șef controlor, și Ioan Pop impiepat stg. ambii din Sătmărcuzați de delapidare de bani și fals în acte publice.

Curtea, după o pledoarie bi-

ne motivată a d-lui avocat dr. Sofronie Sângeorgeanu i-a achitat, scoțându-i de sub orice penalitate.

Comuniști condamnați. — Tribunalul Bihor în completul Popovici—Șmeț, a judecat procesul a 16 comuniști din Marghita, cari în anul 1932 au plăsat manifeste comuniste. Tribunalul i-a condamnat la câte 4 luni închisoare, 3000 lei amendă și pierderea drepturilor politice pe timp de 3 ani. Acuzati au declarat apel pentru achitare, iar procurorul pentru majorarea pedepsei.

Capturarea unor bandiți. — Cu ocazia razei făcută la vii pentru căutarea de arme, detectivii au mai capturat pe bandiți: Ioan Șoș, Alexandru Șoș și Ioan Omodi, cari mergeau cu sacii încărcati să-și depună obiectele furate.

Bandiții se mențin la chestura poliției în arest, până când se vor afla proprietarii obiectelor dispărute.

A încetat din viață în urma unei bătaii. — Săteanul Ioan Omuța din comuna Rădărești în urma bătaii perceptorului Ioan Bata, Ioan Barsec, Petru Drăgan și D-tru a decedat după două zile de suferință. Motivele nu sunt cunoscute.

Alți comuniști condamnați. — Curtea de Apel a confirmat sentința Tribunalului prin care a condamnat pe evreii comuniști Werner Izsák din Orade la 4 ani închisoare pe Weisz Kálmán din Orade și Izrael Mirjamot din Sătmărcuzați la 3 ani închisoare, pentru că au editat un marș evreesc a cărui melodie se aseamăna cu a internaționalei a treia.

N'au voit să părăsească cărciuma. In noaptea de 11 spre 12 i. c. au fost înaintați chesturii de poliție Vasile Pinte de 21 ani și un plutonier. Ambii au stat la cărciuma din calea Aradului 9 și n'au voit să părăsească locul la ora de închidere conform dispozițiunilor prevăzute în ordonanța Nr. 2.

După aceasta a sosit o patrulă din reg. 5 roșiori și i-a escortat la Chestura poliției. De aici plutonierul a fost înaintat cu acte dresate la comenduirea pieții, iar Vasile Pinte a fost pus sub pază la chestura până la terminarea anchetei.

In memoria lui I. G. Duca. — Eri organizația partidului Național-Liberal din Bihor a ținut o ședință de condoleanță în memoria regretatului bărbat de stat I. G. Duca.

D. profesor universitar Tiberiu Moșoiu președintele partidului Național-Liberal a evidențiat în termeni mișcători calitățile defunctului, exprimând profunda durere pentru lovitura ce a încercat țara noastră, în cele mai precare timpuri.

Condamnarea unui incendiator. — Curtea de Apel a condamnat la 8 luni închisoare pe Vasile Otea din comuna Gherda, pentru că a incendiat din răzbunare casa femeii Marton Talpoș.

Arestarea unor spărgători. — Poliția a mai arestat în decursul zilei de azi câțiva indivizi cari au făcut peste 15 spargerii.

Parchetul continuă cercetările.

Zece mii de școli noi

Se opresc semnele de redresare și reinviorare a învățământului primar. Sântem la începutul unei epoci de restaurarea culturii naționale. Situația scandaaloasă și precară de care a avut parte, în ultima vreme, această funcție de competenție a organismului nostru național, școala națională, nu mai putea dăinui fără a prejudicia grav interesele superioare ale Statului. Orice amânare în curmarea acestei ucigătoare stări ar fi imbrâncit țara pe povârnișul destrămării și al frământărilor destructive. Fiecare ezitare ar fi constituit câte un atentat săvârșit cu o condamnabilă inconștiență asupra potențialului generațiilor ce se ridică.

Aceste anomalii au fost denunțate și vestejite de toată lumea cultă a societății românești. Actualul șef al departamentului instrucției, cultelor și artelor, d. dr. Angheliescu, s'a sesizat. Datele statistice adunate de ministerul din strada Haret n'au alimentat optimismul nimănui. Dimpotrivă, — ele au deschis ochii și-au pus pe gânduri pe mulți cărturari ce nu pregețā nici o clipă de a fi în slujba necomandată a patriei. O seamă de probleme școlare s'au desprins în urma acestor anchete. Una dintre aceste multiple chestiuni, e și aceea a localurilor de școli primare.

Cine a întreprins o colindă iscoditoare prin satele și cătunele noastre, a putut constata un lucru, general — aproape — în tot locul: *edificiul cel mai ros și împresurat de păragină este școala.* Care să fie pricina acestui rău, acelaș pretutindeni? Răspunsurile pot fi foarte flurite. Ceeace este cert, e că au fost destul de groase rândurile autorităților publice cari n'au avut orizont și solitudine pentru școală și trebuințele ei. Nu rari au fost cazurile când școala era obiectul unor nemărturisite dușmănii.

Fără curte împrejurii, cu pereții desfigurați de lepră, în încăperile căreia clipotește ploaia și igrasia face expansiuni teritoriale, în acest edificiu insalubru se oficiază zi cu zi, an de an, de cei mai mărunți siujbași ai țării, sacre rituale de integrarea seriilor noi de copii în unitatea mare de simțire și cugetare a neamului.

Noi nu putem încă spune că avem localuri moderne pentru învățământul primar. Inițiativa particulară, în domeniul construcțiilor școlare, nu se prea cunoaște în țara noastră. Răslețite exemple ici-colo, nu se pot generaliza. Chiaburii noștri când mor, nu lasă rânduri testamentare în folosul educației mulțimii. Vremurile citoriilor culturale au pierit odată cu siluetele domnitorilor. Dacă ne lipsește și una, și alta, cine trebuie să suplinească acești factori de civilizație?

Statul modern, democrat până'n vârful unghiilor, nu și-a făcut pedepplin datoria. Țara noastră n'a cunoscut, din acest punct de vedere, decât o singură epocă: *campania de construcții școlare de acum zece ani întreprinsă sub ministeriatul d-lui dr. Angheliescu din guvernele liberale.* Fără a risca nimic, putem afirma că,

pe unele locuri, ea a însemnat totul pentru învățământul public. In ipoteza că nu am fi aceea vânuoasă campanie de construcții școlare, România și-ar fi învățat copiii carte, mai peste tot, în bojdeuci în care șuerau toate vânturile și furtunile. Opera d-sale n'a mai continuat-o nimeni. Guvernele ultimilor cinci ani s'au întrecut în pauperiza școala învățământul.

Domnul dr. Angheliescu, ministrul culturii naționale, s'a hotărât să rupă această moștenire și să-și desăvârșească opera întreruptă acum șase ani. Din aceasta hotărâre s'a născut gândul că trebuințelor învățământului primar îi necesită, pentru o satisfăcătoare funcționare, încă *zece mii de localuri noi de școală.* Cotidienele din Capitală au anunțat această hotărâre a ministerului că va fi concretizată într'un proiect de lege ce va fi supus corpurilor legiuitoare în sesiunea parlamentară care se deschide la 1 Februarie a. c. Pentru pregătirea atmosferei propice acestei acțiuni, s'a dat o circulară cu dispoziții explicative la organele în subordine. Sub acest comandament unic, nu ne indoim de rezultat.

Cunoaștem pe d. ministru Angheliescu ca om ce-și duce păuă la capăt lucrul început. Trecutul nu prea îndepărtat ne vorbește despre aceasta. Noile localuri destinate învățământului trebuie să fie construcții durabile. Ele e necesar să imbine tot ceace ne pune la îndemână tehnica și să respecte riguros noțiunile de igienă și confort. Nu e bine să se preocupăsească ceva când se ducează edificii de asemenea utilitate publică. Școalele noi dorim să fie expresia cea mai perfectă a permanenței inalterabile a poporului român.

Casa Școalelor, dacă a învățat ceva dela vremurile trecute a învățat să-și formuleze observațiile. Serviciul ei de arhitectură ar fi ideal să întocmească planuri tip pentru noile construcții școlare. In această privință avem și un început. Toate localurile școalelor normale noi sânt construite după aceleas norme. Mutat procedeeul și pe planul școalei primare n'am mai vedea infinita varietate sub care se înfățișează astăzi clădirile școlare. S'ar câștiga și timp și bani. Deaceea stăruim în credința că de data aceasta vom fi scutiți de ceace ne-am săturat să vedem în timpurile mai noi.

I. P. Crivăț

Cinematograf

Arad

Central: Regele țiganilor, cu Jose Mojica. — Funeraliile lui I. G. Duca.

Select: O fată și jumătate, cu Lucie English. Premieră.

Urania: Cuibul vulturilor, cu Georg O'Brien.

Orade

Capitol: Regele Pausole și 365 soții.

Heyman: King Kong.
Filmalace: Cântecul Bosforului.

Timișoara

Apollo: Melodia dragostei.
Capitol: Războiul valsului.
Tivoli: Sunt un evadat.

Cețiți zilnic

„ECOUL”

singurul ziar independent din Transilvania

La Dobrișin și la Arad...

— Când ai gaz metan la 100 metri adâncime... —

S'ar cuveni să urmărească și lumea românească mai de aproape eforturile supraomenești ce le face Ungaria ca să se descătușeze din dependența economică de România și Cehoslovacia, ce i-a impus-o lipsa sa de păduri, de cărbuni, de metale, de petrol, de gaz metan și de alte asemenea inextinguibile lucruri.

Vom învăța vreodată ceva dela unguri?

În vreme ce la noi se prăpădesc anual miliarde, mistuite de incendiile cărora le cad pradă cu regularitate regiunile petrolifere sau de gaz metan, în vreme ce România se despădușește dela o graniță la alta ca să ne trezim cândva cu ea un al doilea Karst, o a doua Spanie, în vreme ce minele noastre de cărbuni stau închise din răzbunare politică sau din nesocotința favorizării cărbunelui de peste hotare, în vreme ce industria noastră minieră tânjește mortal fiindcă trebuie să ne facem comenziile peste graniță, în vreme ce toate păcatele acestea se răzbună pe biata țară pricinuind foamete și șomaj unui stat care ar putea să dea de mâncare la două ori, de trei ori atâta populație câtă are astăzi, în vreme ce aceasta Ungaria se dă peste cap și scoate tezaure din pustă steapă. În nicio țară depe lume nu s'au făcut în vremea din urmă atâtea cercetări geologice ca acolo. S'a cheltuit an de an bănet cu nemiluită, ca să se descopere comori suterane, trebuitoare dezvoltatei sale industriale și întâi și 'ntâi descătușării din dependența economică de România și Cehoslovacia. În măsura în care agenții ei despădușesc munții noștri, în aceeași măsură a făcut pe dracu în patru ca să împădușască pustietățile puste. În momentele acestea chiar, se discută acolo un mare plan pentru împădușarea pusteii maghiare, și vom trăi și-om mai vedea Ungaria transformată în țară de codri, — iar în România cea muntoasă o țară care rivalizează cu pleșuvia Karstului!

Gazul metan dela Dobrișin

Săptămâna aceasta s'a năntămplat în Ungaria o altă minune. S'a descoperit gaz metan, cu helium și iod, la Dobrișin. Se fac acolo de ani în șir cercetări în scopul acestei, și numai guvernul maghiar ar putea spune cât l-au costat cercetările. Intâiele sondări, făcute la adâncimi uriașe, n'au dat rezultat. A urmat o mică pauză, apoi încercarea a fost reluată de capo. De astă vară până acum s'a sondat cu desperare, până când, la o adâncime de 1038 de metri, s'a găsit în sfârșit săptămâna aceasta comora căutăată.

Așa-i la noi...

Cazul acesta se cuvine a-lăturat unor cercetări ce

Tânăr harnic

cu cunoștințe în cercurile românești din orașul și județul Arad, își găsește serviciu.

Salariu fix și procent.
Permis liber de circulație pe cale ferată.

A se adresa administrației ziarului în orice zi de lucru p. m. între orele 3—4.

au fost la Arad acum 3—4 ani. În cetatea Aradului s'au săpat la o adâncime de 100 și ceva de metri niște fântâni, și s'a constatat cu surprindere că 'n loc de apă de beut, iese gaz metan. Maiorul Giurgiuș, care conducea aceste săpături, ca un foarte priceput geolog ce era, a făcut îndată cercetările celei mai ample și a constatat că avem la Arad rezervoare de gaz metan cari ar putea să transforme dela o zi la alta acest oraș, deschizându-i un viitor ce nu l-a visat nicio dată. A făcut planuri, a bătut pela toate ușile, a arătat că Neumann și baia Simai exploatează de vreme 'ndelungată gazul metan, dovadă că descoperi-

rea din cetate nu-i de loc întâmplătoare, a demonstrat că revizorul arădan se continuă până în Ungaria, la Mezöhegyes, unde de asemenea e exploatat, — a căutat să convingă, a cerșit, de geaba! Din toate perspectivele de viitor ce s'au deschis Aradului, nu s'a ales nimic. Gaz metan le trebuia doar responsabililor acestui oraș?

Și așa se face că în timp ce la noi comorile suterane ies dela sine la iveală, iar în Ungaria se ascund la adâncimi de 8—10 ori așa de mari, noi le lăsăm în știrea Domnului, în vreme ce ungurii fac sacrificii supraomenești ca să le capteze.

Unde vom ajunge cu această nepăsare?

Dupăce a săvârșit mai multe fraude, un primar își dă demisia

Fostul primar al suburbiei Gai, Ion Covacevici a înaintat ieri d-lui Ion Ursu, primarul municipiului Arad, demisia sa din postul ce l ocupa

Dela început s'a crezut că la mijloc nu putea fi altceva decât că nu-i convenea să funcționeze sub noul regim.

S'a constatat însă că e vorba cu totul de altceva.

În chitanțierele comunei s'au găsit lucruri destul de interesante. Fostul primar trecea pe cotor o sumă și pe chitanța eliberată altă sumă, cu mult mai

mare, reușind astfel să facă fraude însemnate.

Deocamdată cu conducerea acestui post a fost însărcinat d. Grigorie Popa, șeful serviciului administrativ. După ce se va constata gradul de inovație al fostului primar, se svonește că actele compromițătoare vor fi înaintate ministrului de interne pentru a se face o anchetă, deoarece contra primarului incorect s'au făcut mai multe denunțuri acum un an fără ca cei în drept să fi luat măsuri.

Criminalul Simion Kreppel internat în ospiciul din Lugoj

În fața Curții de Apel din Timișoara s'a judecat zilele trecute apelul criminalului Simion Kreppel, fost învățător în comuna Cenadul-mare (Timiș-Torontal), care acum un an și jumătate a ucis cu un glonte de revolver pe Magda Hinkel, mare proprietară din Cenad.

În acel timp, Kreppel era administratorul și amantul Magdei Hinkel, și voind a intra în posesiunea averii acesteia, a ucis-o și a îngropat-o în pivnița casei; crima fiind descoperită după o săptămână dela săvârșirea ei.

Pentru această crimă Tribunalul l-a condamnat pe Kreppel la muncă silnică pe viață. Avocatul criminalului a fă-

cut însă apel împotriva sentinței tribunalului. Ajuns în fața Curții de Apel din Timișoara, procesul nu s'a putut judeca din cauză că apărarea a adus numeroase certificate prin cari a arătat înaltului for judecătoresc că Kreppel suferă de alienație mintală, deci nu poate fi făcut responsabil de faptele sale.

Curtea de Apel a amânat procesul și a dispus internarea criminalului în ospiciul de alienați din Lugoj, pentru a fi observat de aproape.

E de văzut, deci, dacă Kreppel își va petrece restul zilelor în ospiciu s'au la pușcărie. Va fi doar o schimbare de decor, fondul rămânând același.

Asistența medicală la școli

Ministerul instrucțiunii a trimis o adresă ministerului sănătății prin care li cere să ia dispozițiuni ca personalul medical, dependent de acel departament, să dea tot concursul său pentru buna îngrijire a sănătății elevilor.

Ministerul instrucțiunii, cere ca medicii de județ și cei de plasă, să viziteze cât mai des școlile primare, spre a se încredința de starea sanitară a localurilor de școală, a învățătorilor și a elevilor. Medicii vor avea obligațiunea să viziteze copii cari vin la școală pentru prima oară. Vor lua măsuri pentru ajutorarea elevilor debili sau acelora ce au nevoie de tratamente speciale, să organizeze colonii școlare, să ia

măsuri pentru combaterea bolilor molipsitoare, să stăruie pentru înființarea farmaciilor școlare și să înființeze foi de sănătate pentru fiecare elev.

Ministerul instrucțiunii mai propune ca medicii să participe la ședințele cercurilor culturale învățătoarești, cu care prilej ar putea da folositoare îndrumări sanitare fiind în contact direct cu învățătorii și cu sătenii.

La 19 Ianuarie va apare decretul pentru plata salariilor funcționarilor publici — pe luna Ianuarie.

Directia mișcării fondurilor din Ministerul de finanțe lucrează la repartitia cotelor necesare tuturor departamentelor.

O bandă de spărgători internaționali arestată la Sătmar

Șeful postului de jandarmi din Zălau a reușit să aresteze pe doi spărgători internaționali cari își stabiliseră activitatea în acea regiune.

Bandiții au comis spargerii în: Cehoslovacia, Ungaria și România:

Unul, Ioan Culin de origine cehoslovac, dupăce a săvârșit mai multe spargerii în țara sa, a trecut în Ungaria, unde continuându-și meseria, a ajuns în vestita închisoare dela Seghedin.

Reușind să evadeze, de aici a trecut în România unde s'a întâlnit c'un vechi prieten; Ion Varga.

Văzându-se liberi și nebă-

nuiți de nimeni, oamenii și-au reinceput activitatea.

Asfel au făcut diferite spargerii în comunele: Ceh. Hodod, Cocni și Crasna din județul Sălaj, de unde mai apoi au trecut în județul Sătmar unde au dat o îndrăzneată lovitură la magazinul comerciantului Freund.

De aici, spărgând cassa de bani, au furat 50000 de lei și diferite mărfuri.

Cu toate că până la arestare au furat mari sume de bani, la percheziție nu s'a găsit asupra lor nimic.

Îndată după ce se vor termina cercetările, spărgătorii vor fi înaintați parchetului.

O damigeană de vin și șase controlori

Nu știm dacă birocratismul și tembelismul românesc s'au mai caracterizat vreodată — deși fiecare cetățean și-ar putea cita zeci și sute de cazuri pentru caracterizarea lor — așa de elocvent precum le arată istorioara ce-o transcriem aci.

Un anume Albu din Mocrea și-a adus de sărbători aminte de doi cumnați ai săi, funcționari la poșta din Arad, și li-a trimis opt kilograme de vin. Din neglijență sau din cauza vr'unui impediment, n'a plătit decât a doua zi taxa fiscală, care va fi tot fost vreo 18—20 de lei. Cineva dela gara de-acolo a aflat că românul — cu care ni se spune că avea ceva de răfuit — nu plătiese taxa, și a dat telefon gării Arad că vine dela Mocrea o mare cantitate de vin netaxat. Gara Arad

a confiscat deci „marea cantitate” de vin, poliția a dressat acte, iar administrația financiară, văzând că românul a plătit a doua zi taxa, a clasat „afacerea” și a eliberat vinul.

Până aci povestea-i cât se poate de banală. Dar zicala cea veche: „homo homini lupus”, nu era adevărată numai pe vremea strămoșilor noștri români. Ala din Gara Mocrea nu s'a mulțumit cu denunțul făcut gării Arad, ci l-a mai trimis la trei ministere, la inspecția C. F. R. Timișoara și încă în vreo două locuri. Și-au năvălit la Arad anchetatorii, vreo șase, șapte, poate și mai mulți, — fiecare cu respectiva diurnă de sute sau mii de lei, pe care va plăti-o, firește, tot statul.

Radio-București

Sâmbătă, 13 Ianuarie

Program de seară

Ora 21: Ebner și Villnov: concert la două pian.

Ora 21.30: Poșta-Radio.

Ora 21.50: Gheorghe Ștefanovici, canto.

Ora 22.20: Schrammel-Quartet, Kreutzer.

Ora 22.45: Radio-Jurnal.

Duminică, 14 Ian.

Ora 11.30: I. Savin: Viața religioasă.

Ora 11.45: Muzică religioasă.

Ora 12: Concert simfonic Wagner (plăci).

Ora 13: Concert de prânz (plăci).

Ora 14: Radio-Jurnal.

Ora 14.15: Muzică ușoară (plăci).

Ora 17: Dr. C. Pascanu: De vorbă cu sătenii.

Ora 17.15: Muzică românească

Ora 17.30: I. G. Oprisan: Realizări culturale la sate.

Ora 17.45: Viața satului.

Ora 17: Orchestra Sibiceanu.

Ora 19: Radio-Jurnal.

Ora 19.15: Orchestra Sibiceanu.

Universitatea Radio.

Ora 20: Gh. Ghibănescu: Din traista cu vorbe.

Ora 20.20: Muzică instrumentală (plăci).

Ora 20.45: Gh. D. Mugur: Cronica săptămânii.

Ora 21.05: Concert european cehoslovac. (Transmisiune din Praga).

Ora 23: Radio-Jurnal.

Ora 23.20: Muzică modernă. (Transmisiune dela restaurantul „Cina”).

Informațiuni

Duminică la orele 6 p. m. va avea loc în saloanele Casei Naționale din Orade un ceai dansant, organizat de Reuniunea Femeilor Române.

Societatea de chimie, secția Timișoara, ține ședință publică Luni 15 Ianuarie c., ora 6 p. m., în amfiteatrul școlii politehnice, având la ordinea zilei: comunicarea d-lor prof. dr. ing. C. Cădea și I. Kühn: Descompunerea tehnică a derivatelor de petrol.

Ministerul instrucțiunii a trimis o adresă ministerului apărării naționale prin care li cere să ia măsuri pentru generalizarea cursurilor de adulți în cazărni, atât pentru neștiutorii de carte cât și pentru soldații care nu cunosc suficient limba română.

În acest sens, ministerul instrucțiunii propune ca normalizării cari își fac stagiul militar — și nu este regiment în care să nu se aple și normalizării, — să fie întrebuiți ca personal didactic la aceste cursuri.

Ministerul de Finanțe a dat dispoziții tuturor administrațiilor financiare din țară, pentru achitarea până la 31 Martie, a tuturor ordonanțelor în suferință.

La încheierea anului financiar, toate cheltuielile Statului, vor fi lichidate.

Cețiți și răspândiți

„ECOUL”